

Základná škola

Školská 3, 053 04 Spišské Podhradie

Plán práce

ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHVOY

školský rok: 2009/10

Plán vypracovala: Ing. Danica Baranová dňa: 10. 09. 2009

Plán prerokovaný s vedúcimi MZ a PK dňa: 14. 09. 2009

Schválený vedením školy

(riaditeľom, zástupcom)

.....
riaditeľ ZŠ

pečiatka školy

.....
koordinátor ENV

Ing. Ján Jurečko v.r.

Ing. Danica Baranová v.r.

***Naučili sme sa lietať v povetrí ako vtáci,
Naučili sme sa potápať ako ryby.
Zostáva nám len jedinú:
Naučiť sa žiť na zemi ako ľudia.***

G. B. Shaw

Environmentálna výchova je súčasťou celého komplexu výchovy a vzdelávania. Jej zdokonaľovanie a zvyšovanie efektívnosti je multidisciplinárny a interdisciplinárny problém, ktorý je nutné riešiť systematicky a permanentne. Vychádza z troch základných teoretických východísk:

1. **environmentálneho poznania**, čiže výberu nevyhnutných, alebo potrebných poznatkov, ktoré by mali dostať žiaci o aktuálnom stave prírody, o ekologických trendoch a vývoji, o formách myslenia a tradíciách týkajúcich sa rôznych otázok životného prostredia.
2. **environmentálnej uvedomelosti**, čiže emóciami, hodnotovými štruktúrami a orientáciou osobnosti, jej pohotovosťou, schopnosťou prispôbiť sa rôznym situáciám.
3. **riešenia problémov** súvisiacich s tým, aby poznávanie a uvedomelosť smerovali k aktívnej zložke osobnosti, environmentálnemu správaniu a konaniu v každodenných bežných situáciách.

Cieľom environmentálnej výchovy žiakov ZŠ je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, na základe ktorých budú žiaci schopní chrániť a zlepšovať životné prostredie. Tento dlhodobý zámer výchovnej práce na škole je potrebné realizovať plnením konkrétnych úloh dlhodobého, ako aj krátkodobého charakteru.

Obsah environmentálnej výchovy umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok ovplyvňujúcich činnosť ľudí i ďalších živých organizmov. Rovnako významné je aj pochopenie sociálnych a kultúrnych vplyvov, ktoré podmieňujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu.

DLHODOBÉ ÚLOHY

Na základe analýzy doterajších výsledkov environmentálnej výchovy v škole, Koncepcie environmentálnej výchovy v školách schválenej MŠ SR 28.8.1997 pod č. 4251/97-152, záverov a odporúčaní II. národnej konferencie, Environmentálna výchova a vzdelávanie v školách SR konanej 8.- 9.09.1998 a Koncepcie environmentálnej výchovy a vzdelávania, ktorú vypracovalo Ministerstvo životného prostredia SR a schválila vláda SR uznesením č. 846 z 25.11.1997 si stanovujeme tieto **hlavné – dlhodobé úlohy**:

1. Dôsledne plniť a presadzovať úlohy environmentálnej výchovy */environmentálne minimum/*, ktoré schválilo MŠ SR s platnosťou od 1.9.1996

Z: všetci vyučujúci

2. V procesuálnej oblasti sústrediť prácu učiteľov na tri základné princípy:
  - učiť žiakov o životnom prostredí,
  - vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia,
  - vychovávať žiakov pre životné prostredie.

Z: všetci vyučujúci

3. V spolupráci s Radou školy a triednymi učiteľmi zapojiť žiakov a ich rodičov do estetizácie životného prostredia žiakov, ktoré ich bezprostredne obklopuje: školského športového areálu, starostlivosti o zeleň pred a za školou.

Z: tr. učitelia, uč. technickej výchovy

4. viesť žiakov k priamej účasti na ochrane a zveľadňovaní ŽP (*starat' sa o rastliny v triede, chrániť prostredie triedy a dôsledne sa starat' sa o zverený úsek školského areálu*).

Z: triedni učitelia, uč. technickej výchovy

5. Vytvárať čo najlepšie materiálne a priestorové podmienky pre edukačnú i mimoškolskú činnosť školy.

Z: všetci vyučujúci, RŠ

6. Rozvíjať u žiakov základné ekologické hodnoty, prebúdzat' v nich vnútornú motiváciu k ochrane prírody, hrdosť na vlastný región a jeho tradície, naučiť žiaka aktívne využívať vedomosti v prospech jeho ochrany a rozvoja i prostredia a sveta okolo neho.

Z: všetci vyučujúci BIO-PRI

7. Naučiť žiaka vnímať a precítiť krásu, múdrosť a účelnosť prírody, tolerantnosť a taktnosť v medziľudských vzťahoch, viesť ho k striedmosti.

Z: všetci vyučujúci

8. Realizovať aj naďalej v triedach „*Separovaný zber*“. Zapojiť žiakov do súťaže organizovanej AGROMILK Prešov.

Z: triedni učitelia, koordinátor, Mgr.Lacková, Mgr.Mišagová

9. Využívať INFOVEK na získavanie nových poznatkov z oblasti vedy, techniky a ochrany prírody. Získané vedomosti v ochrane ŽP využívať v bežnom živote.

Z: všetci vyučujúci

10. Viest' žiakov k šetreniu elektrickej a tepelnej energie, uvedomeniu si nevyhnutnosti znižovania spotreby vody a saponátov

Z: uč. FYZ, MAT, BIO-PRI

11. Viest' žiakov k tomu, aby vedeli svoje poznatky a vedomosti z oblasti ENV vyjadriť ústnou, písomnou aj dramatickou formou.

Z: uč. SJL, CUJ

12. Naučiť žiakov zhromažďovať, triediť, analyzovať získané údaje o ŽP a numericky ich vyhodnotiť

Z: uč. MAT

13. Organizovať zber druhotných surovín – viečka SABI, tetrapakové obaly

Z: koordinátor ENV, p. Mgr. Lacková, p. Mgr. Mišagová

14. Naďalej realizovať pobyty žiakov v školách v prírode, organizovať školské výlety a exkurzie za prírodnými krásami Slovenska ale aj do okolitého Poľska

Z: triedni učitelia, predsedovia PK a MZ

15. Rozšíriť kvetinovú výzdobu školy vysadením odolnejších druhov kvetín / s *ohľadom na nepravidelnosť zálievky, či obrovské teplotné výkyvy počas letných, resp. zimných prázdnin/..*

Z: vedenie školy, uč. technickej výchovy

16. Zapojiť sa do projektov s environmentálnou tematikou na získanie finančných prostriedkov pre školu

Z: zástupca RŠ

17. Zestetizovať vestibul školy

Z: vedenie školy, uč. VYV

18. Naďalej spolupracovať s mimovládnyimi organizáciami a inštitúciami ENV zamerania.

Z: uč. BIO-PRI

19. V záujme zníženia spoločensky nežiadúcich konaní v oblasti životného prostredia svoje aktivity zamerať na oblasť ENV a ochranársku činnosť.

Z: všetci učítelia

20. Viest' žiakov k tvorbe žiackych projektov venovaných témam: Vplyv automobilizmu na ŽP, Znečisťovanie vôd, ENERGIA 3. tisícročia, Životné prostredie v mojom okolí, Včela a príroda, Moje zvieratko, Moje izbové rastliny, Môj strom a podobne

Z: uč. CHEM, FYZ, BIO-PRI

21. Zapájať sa do environmentálnych súťaží organizovaných organizáciami: Strom života, SOSNA, OZ TATRY, Slovenská agentúra ŽP a podobne

Z: uč. BIO-PRI, PDV

22. Organizovať pre žiakov turistické vychádzky do prírody, účelom ktorých je poznávanie fauny a flóry, ako aj aktivity zamerané na čistenie odpadov v navštvívených lokalitách

Z: tr. učítelia

23. Spolupracovať s partnerskou školou Glogow Mlp.z Poľska /*výmena informácií venovaná ŽP a kultúrnym pamiatkam*/ a nadviazať spoluprácu s českou školou podľa výberu.

Z: učítelia BIO-PRI, DEJ,VYV

23. V rámci edukácie zorganizovať pre žiakov I. a II. stupňa výchovné stretnutie zamerané na výcvik a poznávanie dravých vtákov

Z: koordinátor ENV, vedenie školy

TERMÍNOVANÉ ÚLOHY V OBLASTI ENV

V ŠK. ROKU 2009/10

SEPTEMBER:

1. Zpracovať do pedagogickej dokumentácie /TVVP/ UO ENV

Z: všetci vyučujúci

2. Oboznámenie žiakov školy s vnútorným poriadkom školy a ochranou školskej zelene

Z: triedni učítelia

3. Svetový deň prvej pomoci – 8. september 2009, zdôraznenie významu I. pomoci v rámci vyučovacieho predmetu prírodopis v VII. ročníku

Z: vyuč. PRI, koordinátor

4. Skupinová práca s prírodninami – aranžovanie kvetín, herbár rastlín, poznávame listy

Z: uč. IV. a V. ,VI. ročníka biológie a prírodovedy

OKTÓBER:

1. Svetový deň zvierat – 4.10. - výchova k humánnemu prístupu zvierat, finančná zbierka pre útulok v Kežmarku

Z: všetci vyučujúci, koordinátor ENV

2. Škola v prírode pre žiakov II. stupňa – „*v zdravom tele zdravý vzduch*“

Z: Mgr. Vandraško

3. Zručnosti žiakov pri práci s prírodninami – gaštany, šípky a iné jesenné plody

Z: uč. I., ŠKD, koordinátor ENV

4. Zdravá výživa – konzumujeme ovocie a zeleninu

Z: uč. I. stupňa

NOVEMBER:

1. Didaktické hry zamerané na ENV pod názvom: „*Hra ako motivačný prvok*“.

Z: vyučujúci BIO – PRI, PDV

2. Výstavka tekvic – „*kolektívne dokážeme viac*“

Z: tr. učitelia, koordinátor ENV

DECEMBER:

1. Estetizácia školských priestorov – Vianočný čas a pohoda pri stromčeku

Z: tr. učitelia

2. Vianočná burza pre rodičov a priateľov školy – rozvoj estetického citenia žiakov pri práci s prírodninami

Z: ŠKD

JANUÁR:

1. Pamätihodnosti mesta – spoločné prechádzky s cieľom pozorovania starých stromov, pamiatok

Z: I. stupeň

2. Zimné kŕmenie vtáčikov

Z: triedni učitelia, ŠKD

FEBRUÁR:

1. Pozorovanie zimnej prírody – kolektívne vychádzky

Z: ŠKD, koordinátor ENV

2. Estetizácia školských priestorov výtvarnými prácami zameranými na ENV

Z: koordinátor, uč. VYV

MAREC:

1. Poznávanie rastlín – založím si svoj vlastný herbár

Z: vyučujúci PDV, BIO, III.- IV. – V. - VI. ročníka

2. 22. III. – svetový Deň vody /*čistá voda – zdravý život*/

Z: triedni učitelia

APRÍL:

1. Rozprávkové príbehy z prírody – Apríl „Mesiac lesov“

Z: ŠKD, vyuč. III. r., uč. SJL – II. stupeň

2. 22. IV. – svetový Deň Zeme – vytvoríme spoločne triedny Ekoplagát, kreslíme na asfalt, píšeme odkazy pre Matku Zem

Z: triedni učitelia, koordinátor ENV

3. Výchovné stretnutie s dravými vtákmi pre žiakov I. a II. stupňa

Z: koordinátor ENV

MÁJ:

1. Využitie voľného času v prírode, dýchaj čerstvý vzduch: OTEC, MAMA PODĚ CVIČIŤ

Z: ŠKD

2. Poznávame rastliny okolia školy

Z: uč. BIO- PRI.

3. Exkurzie za poznáním krás Slovenska

Z: koordinátori podľa ročníkov II. stupňa

JÚN:

1. MDD – Deň plných hier, didaktické hry v prírode

Z: vyučujúci I. stupňa, ŠKD

2. Rezbár a drevo

Z: vyuč. IV. ročníka

3. „Poznaj svoje okolie“ – poznávam kultúrne a prírodné dedičstvo svojho okolia

Z: všetci vyučujúci II. stupňa, koordinátor ENV

4. 8.VI. – svetový Deň oceánov (od r. 1992) - morský život

Z: tr. učitelia

5. Svetový Deň životného prostredia - 5. jún

Z: tr. učitelia

Priebežne počas školského roka spolupracovať s kultúrnym osvetovým strediskom mesta Spišské Podhradie a prispievať do časopisu PODHRADČAN. Informovať spoluobčanov o aktivitách základnej školy.

Plán práce sa môže v priebehu roka meniť alebo dopĺňať v závislosti od podmienok vytvorených pre realizáciu jednotlivých aktivít, časovej obmedzenosti, resp. neplánovaných školských akcií, príp. voľna.

Triedni učitelia, budú úzko spolupracovať s koordinátorom ENV. Zákonní zástupcovia žiakov budú informovaní o aktivitách školy na rodičovských združeníach, konzultačných dňoch, príp. oznamom v žiackych knižkách.